

**Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының
Якты Күл авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

29.06.2022 ел.

№ 64

«Зәй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында» 2013 елның 14 ноябрендәге 120 номерлы Зәй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту хакында

«Россия Федерациясе Бюджет кодексына үзгәрешләр керту турында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.17 статьясындагы 4 пунктының гамәлдә булуын тұktатып тору хакында» 2021 елның 1 июлендәге 244-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Россия Федерациясе Бюджет кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту һәм 2022 елда Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларын үтәү үзенчәлекләрен билгеләү турында» 2021 елның 29 ноябрендәге 384-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Зәй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге Уставына таянып, Зәй муниципаль районаны Якты Күл авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Зәй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге Советының 2013 елның 14 ноябрендәге 120 номерлы каары белән расланган Зәй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәгә (2015 елның 16 мартаңдагы 180, 2018 елның 12 декабрендәге 131, 2019 елның 08 ноябрендәге 156, 2021 елның 19 июлендәге 34 номерлы каарлар нигезендә кертелгән үзгәрешләр һәм ёстәмәләр белән) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 8 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

Якты Күл авыл жирлеге Советы авыл жирлеге бюджеты һәм аның үтәлеше турында хисапны карый һәм раслый, жирлек Советы үткәргән тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйле рәвештә, авыл жирлеге Советының үз утырышларында, комитетларында, комиссияләрендә, эшче төркемнәрендә авыл жирлеге бюджеты үтәлешенең аерым мәсьәләләрен контролльдә тота, тышкы муниципаль финанс контроле органнарының хокукий статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль

беремлеклэрнең контролъ-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге б-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Зәй муниципаль районы Якты Күл авыл жирлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Авыл жирлеге Советына, аның компетенциясе чикләрендә, Россия Федерациисе Конституциясе, Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Россия Федерациисенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен, авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәkle мәгълүмат бирелергә тиеш.

Якты Күл авыл жирлеге башкарма комитеты Якты Күл авыл жирлеге бюджеты проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәkle документлар һәм материаллар белән Якты Күл авыл жирлеге Советына раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый, авыл жирлеге бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Якты Күл авыл жирлеге Советына раслауга жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирә, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Районның финанс-бюджет палатасы (төзелгән килешү нигезендә) жирлек бюджеты проектын төзи, аны жирлек Советына керту өчен кирәkle документлар һәм материаллар белән тапшыра, жирлек бюджетын үтәүне оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Районның контроль-хисап палатасы Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен, шулай ук түбәндәгеләр буенча бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра:

икътисадны билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты һәм бюджет чараларын куллану нәтижәлелеге буенча;

жирлек бюджеты турындагы каарлар проектларына, Россия Федерациисе бюджет законнарының башка норматив-хокукий актларына, шул исәптән жирлек бюджеты күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм Россия Федерациисе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының баш

администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр өзөрләү;

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 06-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча.

Район контроль-хисап палатасының әлеге пунктта каралган бюджет вәкаләтләре «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 06-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән нигезләмәләрне үтәп гамәлгә ашырыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүче:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет язмасын төзи, раслый һәм алыш бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм алар белән эш итүчеләр буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булыш торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра һәм раслый;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнен үтәлешен тәэмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исеменнән ача буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган

муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет средстволары белән эш итүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнен үтәлешен тәэммин итә;

бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзү һәм үтәү;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яисә) башкару;

бюджет ассигнованиеләрен қуллануның нәтижәлелеген, максатчан характеристын тәэммин итү;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәр керту;

бюджет исәбен алыш бару (бюджет исәбен алыш баруны тәэммин итү);

ведет бюджетный учет (обеспечивает ведение бюджетного учета);

бюджет хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэммин итә) һәм тиешле бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет акчаларын алучының бюджет хисабын тәкъдим итү;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

Жирлек бюджеты керемнәре баш администраторы:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

бюджет проектын һәм (яисә) бюджет проектын төзү өчен кирәклे белешмәләрне бирә;

касса планын төзү һәм алыш бару өчен белешмәләр бирә;

бюджет керемнәре баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе керемнәре чыганаклары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганаклары реестрына кертү өчен аларга беркетелгән керемнәр чыганаклары турында белешмәләр бирә;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукий актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы:

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының үзенә буйсынган администраторлары исемлекләрен төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне, бюджетның бердәм счетында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш, планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи.

Якты Күл авыл жирлеге бюджеты акчаларын баш бүлүченен (бүлүченен), Якты Күл авыл жирлеге бюджеты керемнәре баш администраторы (администраторы), эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру буенча Якты Күл авыл жирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы (администраторы) бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодесы нигезендә билгеләнә.»;

1.2. 35 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«35. Авыл жирлеге бюджеты үтәлешен төгәлләү

Бюджет үтәлеше буенча операцияләр, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, 31 декабрьдә тәмамлана.

Агымдагы финанс елында бюджет үтәлеше буенча операцияләрне туктату финанс органы тарафыннан әлеге статья таләпләре нигезендә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 статьясы нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында хисап финанс елы керемнәрен бүлү һәм аларны тиешле бюджетларга күчерү буенча Федераль казначылык органнары тарафыннан операцияләрне төгәлләү агымдагы финанс елының беренче биш көнендә башкарыла.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның ин чик күләмнәренең гамәлдә булуы 31 декабрьдә туктатыла.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр (ул көнне кертеп) бюджет үтәлешенә казначылык хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

Бюджет акчаларының бердәм счетында булмаган файдаланылмаган калдыклар агымдагы финанс елының соңғы ике эш көненнән дә соңга калмыйча, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексинда башкача каралмаган булса, бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетына күчерелергә тиеш.

Финанс белән тәэммин итү чыганагы булып Россия Федерациясе Президенты резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансфертлардан тыш, максатчан билгеләнешкә ия субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне эчендә алар бирелгән урынга бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан хисап финанс елында файдаланылмаган әлеге пунктның жиденче абзацында күрсәтелгән бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау), шулай ук аларга ихтыяж булу турында карап кабул иткәндә аларны бюджетка кире кайтару турында карап кабул итү бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм тапшырылган күрсәтелгән бюджетара трансфертлар финанс белән тәэммин итү чыганагы булып торган күрсәтелгән акчалар тиешле бюджет чыгымнары турында хисап нигезендә элек бирелгән бюджетка кергән көннән соң 30 эш көненнән дә соңга калмыйча гамәлгә ашырыла.

Бюджетара чараларның баш администраторы каары нигезендә максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турында, аларны финанс белән тәэммин итү чыганагы булып хисап елында файдаланылмаган Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре торган бюджетара трансфертлардан тыш, ул билгеләгән тәртиптә тиешле финанс органы белән килештерелгән, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калган өлеше күләмендәге акчалар агымдагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калган өлешләреннән артмаган күләмдә күрсәтелгән бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Элеге пунктның тұғызынчы абзацында караптар кабул итү тәртибе жирле бюджеттан бюджетара трансферларны кире кайтару тәртибен жайга сала торған жирлек башкарма комитетының муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.

Кабул ителгән бюджет йөкләмәләре буенча операцияләр тәмамланғаннан соң, бюджетның бердәм счетында калган акчалар чираттагы финанс елы башына калган акчалар сыйфатында исәпкә алынырга тиеш.

Финанс белән тәэммин итү чыганагы Россия Федерациясе Президентының резерв фондының бюджет ассигнованиеләре булган бюджетара трансферлардан тыш, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларның файдаланылмаган өлеше, бюджеттан тыш дәүләт фонdlары бюджетларына бюджетара трансферлар тиешле бюджет кеременә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлығы тарафынан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, тиешле финанс органы, бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы тарафынан билгеләнә торған тәртиптә, бюджет кеременә эзләп алынырга тиеш.

Авыл жирлеге башкарма комитеты агымдагы финанс елы тәмамланғанда бюджет акчаларын алучыларны чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендә эшләми торған бәйрәм көннәрендә аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен кирәkle акчалар белән тәэмmin итү тәртибен билгели.».

2. Карапны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүмат рәсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru>), авыл жирлеге территориясендәге махсус мәгълүмат стендларында һәм Зәй муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырырга.
3. Карап рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Элеге карапның үтәлешен контролъдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Совет рәисе,
Якты Күл авыл жирлеге башлыгы

3. З. Мөхтәров